

Á það verður eigi fallið, að hér sé um haldsrétt að ræða, og krafa varnaraðila eigi tekin til greina af þeirri ástæðu. Ljóst er, að hafi útlagningarbeiðandi öðlæzt beinan veðrétt í eigninni við afhendingu vixilsins og tryggingarbréfsins, ætti hann rétt til útlagningar sem ófullnægður veðhafi. Kemur þá til álita, hvort útlagningarbeiðandi gæti, ef um handveð væri að ræða, fengið útlagningu. Um þetta efni eru engin bein ákvæði í lögum né réttarvenja, svo vitað sé, og þykir þetta því eiga að fara eftir því, sem eðli málsins er samkvæmast. Verður að líta svo á, að hafi verið um handveð að ræða, hafi útlagningarbeiðandi í raun og veru átt veðrétt í eigninni sjálfri og hin eðlilega leið hans hafi verið sú, er hann fór, að mæta á uppboðinu og bjóða í eignina, en það hans fór ekki, eins og áður segir, upp úr veðkröfu hans. Þykir eigi verða séð ástæða til, að útlagningarbeiðandi sem handveðshafi ætti að vera verr settur en þó að hann hefði haft beinan veðrétt í eigninni, og ætti hann samkvæmt því rétt til útlagningar sem ófullnægður veðhafi.

Það leiðir því til sömu niðurstöðu, hvort útlagningarbeiðandi var handveðshafi vixilsins og tryggingarbréfsins eða hafði beinan veðrétt í eigninni, og verður því krafa hans um útlagningu sem ófullnægður veðhafi tekin til greina.

Eftir atvikum þykir rétt, að málskostnaður falli niður.

Því úrskurðast:

Húseignin Mánagata 22 skal lögð Garðari Þorsteinssyni hæstaréttarlögmanni út sem ófullnægðum veðhafa.

Málskostnaður falli niður.

Mánudaginn 30. apríl 1945.

Nr. 60/1945. **Magnús Guðmundsson**

gegn

Guðjóni Samúelssyni.

Úrskurður hæstaréttar.

Áður mál þetta er dæmt í hæstarétti, þykir rétt samkvæmt analógíu 120. gr. laga nr. 85/1936 að veita aðiljum kost á því að afla skýrslna um atriði þau, er nú verða greind.

1. Ástæða er til að taka skýrslu af nýju annars vegar af stefnda og Kornéliusi Sigmundssyni og hins vegar af múrurunum þremur, Gísla Þorleifssyni, Ólafi Pálssyni

og Marís Guðmundssyni. Kornelíus skal nánar spurður um það, hvaða fyrirmælum hann hafi tekið á móti hjá stefnda um vinnuaðferð við múrhúðun Þjóðleikhússins og Fiskifélagshússins og hvaða fyrirskipanir hann hafi gefið múrurunum, m. a. um notkun múrskeiðar eða handfjalar til að þrýsta steinkornunum inn í múrhúðina. Þörf er að innna hina þrjá múrara eftir sömu atriðum. Rétt er og að samspyrja greinda menn um það, sem á milli ber í frásögnum þeirra.

2. Með sama hætti ber að spyrja menn þessa um framkvæmd á mulningu steinkorna þeirra, sem notuð voru við múrhúðun Þjóðleikhússins og Fiskifélagshússins, hver hafi útvegað mulningarvél og ráðið um mulninguna og stærð steinkornanna.
3. Þá er ástæða til að yfirheyra nefnda menn um það, hvort stefndi hafi boðið Kornelíusi og múrurunum að gæta leyndar um vinnuaðferð við múrhúðun þessa og hlutfallið milli þykktar múrhúðarinnar og stærðar steinkornanna. Þeir skulu og spurðir, hvort stefndi hafi bannað þeim að múrhúða með greindum hætti önnur hús án síns leyfis.
4. Þörf er á að leiða skýrar í ljós, hverjir stóðu að múrhúðun húsanna nr. 4 og 6 við Eiriksgötu, nr. 86 við Bergstaðastræti og nr. 16 við Öldugötu svo og um framkvæmd sams konar múrhúðunar og í málinu greinir árin 1935 til 1939.
5. Enn er rétt að fá skýrslu um mulningu steinkorna bæði áður og eftir að stefndi lét múrhúða Þjóðleikhúsið og Fiskifélagshúsið, og skulu skýrar sagnir hafðar af því, hvort tilraunir við hús þessi hafi leitt til þess, að aðrir menn hafi tekið að framleiða steinkorn af öðrum stærðum en áður, og ef svo er, þá hvenær.

Loks ber að afla þeirra frekari skýrslna, er öflun framan- greindra gagna veitir efni til.

Því úrskurðast:

Aðiljum veitist kostur á því að afla ofangreindra skýrslna.